

LE COURRIER DE L'OUEST

(ÉDITION EN QUOC-NGU)

AN HÀ NHU'T BẢO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Dir ection—Rédaction—Administration—Boulevard Delanoue, Cantho.

TÔNG LÝ: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

CHỦ BƯT: PHẠM-KỶ-XUÔNG

GIÁ BÁN NHU'T TRÌNH

TRONG CỎI ĐÔNG-DƯƠNG		BỘN CHỮ LANGSA	
BỘN CHỮ QUỐC NGỮ		TRỌN NĂM.....	3\$00
TRỌN NĂM.....	5 \$ 00	SÁU THÁNG.....	2, 00
SÁU THÁNG.....	3. 00	BỘN QUỐC-NGỮ VÀ LANG SA	
BÁN LẺ MỖI SỐ.....	0, 15	TRỌN NĂM.....	7\$00
		SÁU THÁNG.....	4, 50

Vị nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhựt trình xin viết thư cho M. Trần-đắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua nhựt trình thì kê từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

Cantho.— Imp. de l'Ouest

Cac nhà Annam

Hãy nhớ khi mua thuốc mà uống chờ đợi mạnh giỏi, thì hãy hỏi thăm mấy người lớn cùng là ông già bà cả, những kẻ ấy sẽ nói cho mà biết tiệm thuốc PHARMACIE NORMALE của ông H. DE MARI nhứt hạng bảo chế y sanh, tại đường CATINAT số 119 SAIGON, là có danh tiếng lắm, vì bán ròng những thuốc nhứt hạng, không hề làm gian dối bao giờ. Lại giá bán thì cũng ư, không khi nào thấy người An nam tới mua mà bán đắt hơn người Tây đâu.

NHỮNG THUỐC THAN HIỆU

Vin tonique du Dr H. DÉEM:

Thứ rượu này dùng mà bổ, những người ốm-o hay đau, rét, và nhứt là cho người đờn bà có thai dùng thì con mình sanh ra có da thịt và mạnh giỏi.

SOLUTION Dr DÉEM

Trừ bệnh nha phiến rất mau và không có phá đau

BÁN RÒNG THUỐC THƯỢNG HẠNG
và nhiều hiệu có danh tiếng dấu bạc hà **ESSENCE DE MENTHE DE MOLINIER**, tốt bực nhứt.

Chánh tiệm trừ thuốc hoàn PILULES PINK trị bệnh mất máu xanh xao, lại uống nó thì ngừa được các chứng bệnh ho, lao tổn.

PHARMACIE NORMALE:

H. DE MARI, PHARMACIEN DE 1re CLASSE

Có bán các thứ thuốc đã kê tên trên đó, và có bán các thứ thuốc, khác cùng hiệu nghiệm vậy.

HÀNG HẬU GIANG

vốn đăng 60.000

Hàng này của Langsa và Annam hàng vốn lập tại Cần-thơ. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt một đũa là tại Saigon có món chi, thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt. Cũng gởi hàng cho các xứ xa; ai mua món chi xin viết thư ngay cho Hàng, thì Hàng sẽ gởi hàng lập tức. Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ.

Có trữ bán:

Rượu rơm hiệu Stella

Làm ròng bằng nước mía.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về bán lại khi trả tiền trước.

LOI RAO

Kính cùng lục-châu đăng rõ, tại nhà lo Hậu-Giang Cần-thơ, có bán sách chữ quốc-âm để giúp cho Hương-chức có quyền thi bành như trường-tòa.

Sách này có 156 trương và có đủ kiểu yết thị, lời truyền rao, của ông DƯƠNG-VĂN-MÊN, mới soạn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00

Tiền gởi..... 0.15

Xin viết thư đến nhà lo Hậu-Giang, Cần-thơ, mà mua.

Kính cáo.

AN HÀ NHỰT BAO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MUC LUC

1. — Kiểm soát xuất cảng lúa gạo	7. — Âu-châu binh phí
2. — Luận thời sự	8. — Lý Tưởng
3. — Tòa Đại-binh Cần-thơ	9. — Thi tập
4. — Quan Toàn quyền đến Saigon	10. — Nhân đàm
5. — Bài cung tụng	11. — Nam-kỳ Thời sự
6. — Âu-châu điển tỉnh	Giá-bạc, Giá-lúa
	12. — Tái sanh di truyền

Kiểm soát xuất cảng lúa gạo ở Nam-kỳ

Cũng nhờ ơn quan Nguyên-Soái Nam-kỳ toàn lo cùng quan Tổng-Thống Đông-Dương đăng báo thủ cái quyền lợi về lúa gạo, nên quan Tổng-Thống, vì cuộc lý tài, ích lợi chung, mới truyền lệnh ngăn ngừa sự xuất cảng lúa gạo như sau này:

Định lập tại Nam-kỳ một hội kiểm soát sự xuất cảng lúa gạo.

Định cho số lúa gạo mỗi tháng xuất cảng 20.000 tấn, chở đi các xứ, ngoại trừ số mua của sở Vận-tải lương-phận, vì bên Chánh-quốc chưa định sẽ mua là bao nhiêu.

Số lúa gạo xuất cảng chở đi xứ lades Néerlandaises, định từ đây phải bãi.

Muốn cho tiện việc buôn bán lúa gạo đã giao kết trước, kể từ ngày nay hội kiểm soát khởi sự cho phép xuất cảng lúa gạo đã xin trong tháng Février, Mars, Avril và Mai.

Ngày 7 Février 1919, hội Kiểm-Soát xuất cảng lúa gạo nhóm đăng định quyết ngày nào sẽ tiếp đón những người buôn bán lúa gạo xin xuất cảng, rồi sẽ cho mấy người buôn ấy hay mà xin trước.

Buổi sớm mai ngày thứ sáu 7 Février 1919, hội Kiểm-Soát xuất cảng lúa gạo nhóm tại Nam-kỳ Soái-Paù:

Hiện diện: ông Maspéro, Nguyên-Soái Nam-kỳ, ông Perreau quản-lý Hàng-bạc Đông-Dương; ông Ardin, Phó-viên Hội-đồng quản-bạt; ông Garriguenc, Đồng-lý Phòng thương-mại Saigon; ông Rousseau viên chức thay mặt cho hội buôn bán xuất cảng Langsa (exportateur); ông Gressier, chủ nhà máy; ông Labaste, điền chủ; ông Rôi-thê-Khâm, điền chủ; ông Tjia-mai-Yanh với một vị phái viên của hội buôn bán xuất cảng (khách-trú).

Trước khi mở hội quan Nguyên-Soái Maspéro tỏ cho các vị Phái viên rõ vì cớ nào mà Chánh-Phủ phải định phông số lúa gạo xuất cảng mà đợi chừng nào rõ đăng chiếu số lúa gạo của chánh-quốc và các nước liên hiệp cần mua bao nhiêu mà đủ dùng.

Kể đó, cứ một bàn hội: có hội viên Langsa, Annoam và khách trú đăng chia số 20.000 tấn gạo cho xuất cảng mỗi tháng đó phải chờ đi xứ nào.

Bàn hội chia số ấy ra như vậy: 2 phần ba thì để cho các người buôn bán xuất cảng Langsa, còn 1 phần ba thì để cho các người buôn bán xuất cảng Khách-trú.

Lúc hội nghị: Ông Labaste xin rằng: chừng nào rõ biết chắc chắn bên chánh-quốc cần dùng số lúa gạo là bao nhiêu; thì chừng đó phải để cho cuộc buôn bán lúa gạo đăng thông thả.

Hội nghị thính lời ông Labaste xin.

Kể đó ông Bùi-thế-Khâm xin rằng: muốn cho những người ở quê mùa giữ đăng cái quyền lợi lúa gạo, thì Chánh-Phủ phải rao truyền cho chư vị Diên chủ hay rằng: việc của chánh-Phủ đượ mà ngăn ngừa đây, bất quá là tạm theo thời đó thôi, kỳ thật là không cấm xuất cảng lúa gạo.

Quan Nguyễn-Soái Nam-kỳ có mời chư Phái viên tái hội ngày 8 Février 1919 tại Soái Phủ đăng xét cuộc xuất cảng lúa gạo. Khi nhóm, chư Phái viên đồng hiệp ý đợi quan Tổng Thống Đông-Dương về Saigon rồi sẽ nhứt định.

Thời sự luận

ĐỀU CẦN NHỰT

Người đời ai chẳng muốn sự giàu sang mà ai chịu chỉ đều nghèo khó. Trong việc giàu, sang, nghèo, khó dễ mấy ai suy xét cho cùng, cân lường cho đăng. Vẫn biết tại thời, tại vận, song cũng tại nơi người.

Bởi vậy sự giàu nghèo ở đời cũng như cái bánh xe lăn trên đất; may gặp đăng bằng phẳng; nưong theo trơn mà dung rui dậm dãi, nếu rui gặp đất bùng, đất lầy

sa vào ao, vào vũng, thì biết làm sao mà đi cho đăng. Cũng như con thuyền chèo dưới nước, may gặp gió đưa, nước đẩy thẳng một lèo xông lướt bể khơi; rồi mắc cạn, mắc cón nhăm cừ, nằm gổ, dẫu cho hết sức chống chèo cũng khó bề xoay trở đăng. Nào ai có dạ hảo tâm phụ tiếp mà đẩy, mà xô với mình; đăng đi cho kịp đoàn kịp bọn, thế thì phải hư, phải sét, phải mực, phải bể. Dẫu cho bức anh hùng tay hảo hớn gặp cuộc như vậy, cũng phải khoanh tay ngồi ngó mà thôi.

Cho nên thường thấy sự nghèo cực nó bản bên chơn những người nghèo cực mãi; nghĩ mà giận... giận... giận... muốn quăn, muốn ném, muốn bức, muốn bỏ, nó đi cho rảnh, mà nó cũng không rời, biết bao dậm dất than trời song mà mỗi cổ ở chơn thời có.

Ấy cũng bởi phần nhiều ta không thông không rõ; để cho chà chệch nó đoạt chim mồi lợi quyền. Tệ thì thôi! Công cây sâu cầy cày mắng niên; rồi mùa cũng phải hai bàn tay trắng. Vì như mình người dẫu bếp ra công nấu nướng cho sáng; sắp chệch chendũa vào, sắp chà thò tay vô; nào là đồ mị vị trần cam của mình làm ra nó đã hưởng ráo, chỉ còn ba hột cơm làm sao ta mập ta mạnh đăng?

Như năm rồi đây mười nhà đói hết bảy tám nhà; ấy là năm cơ cần chẳng nói làm chi, dẫu cho gặp năm phong niên đi nữa; qua tháng mười một, tháng chạp cũng hiểm nhà bữa cháo bữa rau. Xét coi dân trong xứ ta mười phần làm ruộng hết bảy tám phần, ước chừng làm một năm ăn ba năm còn dư dĩa, mà sao lại mỗi năm cũng đói cũng nghèo? Chỉ như trong mười phần dân số đó, làm ruộng cả mười, tôi e còn nghèo còn đói thêm nữa thì có.

Tôi chẳng dám nói việc làm ruộng là việc không ích lợi cho dân dẫu. Kỳ thiệt

là biết vung phao mà chẳng biết hái trái hái bông; biết dặt lua mà chịu mất bỏ mất vải.

Theo thời đại ngày nay trong trường danh lợi, kẻ chen người lẫn; coi ra càng ngày càng hẹp bước đường, nếu chẳng học hỏi, chẳng tính toán, mà gán gượng theo người làm sao cho thanh vượng đăng. Thế thì phải mệt phải nhọc, song sự mệt nhọc bao nhiêu rồi trở nên khốn khổ bao nhiêu. Nào khác xe kia dặng trên thuyền nọ êm dầm. Đứng tạo vật rất công bình cấm cần thương phạt có sai phân ly nào đăng.

Thiệt hạnh phước cho bọn ta sanh trường nhăm nơi qui địa mỗi năm ở dưới đất nó có biết mấy triệu ngàn gia ủa nào mà kẻ cho hết, lại gần thấy hay, bạn rồi mà đi thua lỗ chệch sắp chà vì ý có sáng vừa lúa nhà nên ăn xài không biết tiết.

Như tết năm rồi đây, người người đều lo lãng, mua món nọ, sắm món kia cho có đồ dền trong ba bữa. Mấy ông nhà giàu chẳng nói làm chi, tội nghiệp cho mấy ông nhà nghèo lo tảo lo tần tưng thế hồi bạc mùa vay tiếng lúa mà sắm ăn sắm mặc với dơi. Như dịp ăn chơi chệch nó mở bết cánh cửa hàng ra; chừng dọn coi lực hồ, đăng nó thâu lợi cho nhiều. Tôi chẳng dám ngăn cấm những dền ăn chơi của mấy ông dàu. Song e tới mùa lúa đây phải kẻ chuyên người chở lóp lúa ruộng lúa trâu lóp lúa ăn lúa nợ thì còn dàu mà tính, có phải nghèo càng nghèo thêm chẳng?

Ồ bạn nghèo ơi! chẳng chi thủ phận an thân cho bằng chữ kiệm chử cần, rắng liện-tần siêng-năng, ấy là đều cần nhứt.

Cù lao này: Lương-vân-Thông.

Tòa Đại Hình Cánh

HỘI XỬ KỶ THỨ NHỰT NĂM 1919

Chánh Đổng Lý: Ông Saint Michel Douezat (Tòa áo đỏ) Chương-Lý: Ông Alexandre Lacouture (Tòa áo đỏ) Nghị sự: Ông Crescent (Chánh tòa Cánh) ... Nghị sự: Ông Garrigues (Chánh tòa Châu-độc)

HỘI ĐỒNG DỰ THAM

Ông Đỗ-vân-Ngoạn (Châu-độc)

Ông Nguyễn-quan-Hai (Sóc-trăng)

Ông Nguyễn-văn-Hàng (Long-xuyên)

Ông Huỳnh-thanh-Giàu (Sóc-trăng)

XỬ NGÀY 4 Février 1919.

1.—Vụ tên Văn-đức-Nghệ bị cáo về tội cố sát nhơn mạng tại làng Xuân-hòa (Sóc-trăng) Tòa lên án 15 năm khổ sai.

2.—Vụ tên Lý-kim-Thôn bị cáo về tội đánh người có vết tích mà phải chết tại làng Tư-Biến (Sóc-trăng) Tòa lên án 3 năm (án treo).

3.—Vụ tên Phạm-văn-Thọ bị cáo về tội đánh người có thương tích mà phải chết tại làng Đông-phủ (Cánh) Tòa lên án 5 tháng tù.

4.—Vụ tên Nguyễn-văn-Biểu bị cáo về tội đánh người có thương tích mà phải chết tại làng Thường-phạm (Cánh) Tòa lên án 2 năm tù.

5.—Vụ tên Huỳnh-Tiêu kêu là Xoi bị cáo về tội cố sát nhơn mạng tại làng Vĩnh-phước (Bắc-liêu) Tòa lên án chung thân khổ sai.

XỬ NGÀY 5 Février 1919

6.—Vụ tên Nguyễn-văn-Đo kêu là Chánh bị cáo về tội đánh người phải mang tật cả đời tại làng Minh-Lương (Rạch-giá) Tòa lên án 8 năm cấm cố.

7.—Vụ Nguyễn-thị-Sen bị cáo về tội cố sát và tên Nguyễn-văn-Mạnh bị cáo về tội đồng loạ với thị Sen tại làng Mỹ-xuyên (Sóc-trăng) Tòa lên án Nguyễn

thị-Sen 5 năm tù, còn tên Nguyễn-văn-Mạnh 2 năm tù.

8.—Vụ tên Phạm-văn-Lục bị cáo về tội đánh người có vết tích mà phải chết tại làng-Bình-thành Đông (Châu-độc). Tòa làm án 2 năm (án treo).

9.—Vụ tên Nguyễn-văn-Nghĩa, Phạm-văn-Mạnh Phan-văn-Hưng, Dương-ngọc-Chánh và Trần-văn-Chính kêu là thấy chính; cả 5 đều bị cáo về tội ăn cướp và đốt nhà tại quận Gia-Rai (Bắc-liên) Tòa làm án 4 tên: Nghĩa, Mạnh, Hưng và Chánh mỗi tên 8 năm cấm cố; còn tên Trần-văn-Chính kêu là thấy Chính 10 năm cấm cố.

10.—Vụ tên Nguyễn-văn-Hội kêu là Mỹ, Nguyễn-văn-Hằng kêu là Chơn, Lê-văn-Kiên kêu là Sang bị cáo về tội ăn cướp tại Rạch-giá. Tòa xét vô cớ tha hết cả ba.

XỨ NGÀY 6 Février 1919.

11.—Vụ tên Huỳnh-văn-Đến, Phạm-văn-Kiên, Nguyễn-văn-Hơn và Nguyễn-văn-Trương bị cáo về tội ăn cướp đốt nhà tại làng Ngọc-Hòa (Rạch-giá) Tòa xét chưa đủ lẽ đình lại kỳ sau.

12.—Vụ tên Đào-văn-Nao, Đào-văn-Nơi, Đào-văn-Ở và Đào-văn-Hoai 4 anh em ruột bị cáo về tội ăn cướp tại làng Mỹ-Hưng (Long-xuyên) Tòa làm án 3 tên: Nao, Nơi và Ở mỗi tên 5 năm cấm cố còn tên Đào-văn-Hoai khiếm diện (bắt chưa dặng) Tòa làm án 10 năm khổ sai.

13.—Vụ tên Trần-văn-Tiến, Nguyễn-văn-Hòn, Nguyễn-văn-Mười và Từ-văn-Chất bị cáo về tội ăn cướp tại làng Tân-hưng (Bắc-liên). Tòa làm án xữ tên Tiến, Hòn và Mười mỗi tên 12 năm khổ sai; còn tên Từ-văn-Chất khiếm diện (bắt chưa dặng) Tòa làm án nó 20 năm khổ sai.

14.—Vụ tên Nguyễn-văn-Quý, Trần-văn-Huân bị cáo về tội ăn cướp và đồ mưu ăn cướp tại làng Mỹ-hòa-Hưng (Long-xuyên) Tòa làm án tên Quý 15

năm khổ sai, còn tên Trần-văn-Huân trốn bắt chưa dặng. Tòa làm án nó 20 năm khổ sai.

XỨ NGÀY 7 Février 1919

15.—Vụ tên Đào-văn-Kế và Võ-văn-Chơi bị cáo về tội ăn cướp tại Mỹ-hòa-Hưng (Long-xuyên) Tòa làm án mỗi tên 5 năm khổ sai.

16.—Vụ tên Giang-văn-Thế kêu là Tư-Bình và Võ-văn-Ngọ bị cáo về tội ăn cướp tại Lạch-trà (Bắc-liên) Tòa làm án mỗi tên 20 năm khổ sai.

17.—Vụ tên Nguyễn-văn-Hanh bị cáo về tội cố ý cưỡng dâm tại làng Toạnh-An (Long-xuyên) Vụ này mấy người chứng không có di hầu nên Tòa đình lại kỳ sau.

XỨ NGÀY 8 Février 1919

18.—Vụ tên Trịch-văn-Dư và Nguyễn-văn-Ngọc kêu là Ty bị cáo về tội ăn cướp tại Bắc-liên. Tòa làm án mỗi tên 15 năm khổ sai.

19.—Vụ tên Thạch-Chơi và tên Sơn-Phước bị cáo về tội ăn cướp tại Lương-sa (Trà-vinh) Tòa làm án Thạch-Chơi 15 năm khổ sai; Còn Sơn-Phước, Tòa xét vô cớ tha bổng.

20.—Vụ tên Phạm-văn-Lợi bị cáo về tội ăn cướp tại làng Vĩnh-Hội (Châu-độc) Tòa làm án 20 năm khổ sai.

Quan Toàn-Quyền đền Saigon

Quan Tổng-Thống Đông-Dương Toàn Quyền Albert Sarraut đã vô đền Saigon hôm ngày 12 Février 1919 lúc 12 giờ trưa.

Các quan Langsa và Annam tiếp rước ngài rất đông đảo. Qui thể

ngài xem cũng mạnh mẽ như xưa.
An-Hà Nhựt-Bao kính chào
quan Toàn-Quyền Albert-Sarraut
và chúc cho ngài dặng vạn sự
bình an.

Bài cung tụng

Bentre, le 13 Février 1919

Ngày nay hương chức Hội-tế lớn nhỏ
đồng thừa diệp, có trát của thấy chánh
tổng Minh-Huệ gia thăng cho ông Võ-
văn-Thưng trong bốn thôn đương làm
hương cả thăng chức Đại hương cả,
nên Hương chức nội ngoại Hội-tế làm
bài chúc mừng gia thăng kể tài năng
tánh hạnh người cần mẫn bất thiệp cho
ai nấy tương làm:

Vậy có bài chúc rằng:

Đông mai tiết bữa nghiêm trang,
Hội-tế công luận tặng láng chức vương.
Vô đường hàng mặc thanh xuân,
Tài năng tách hạnh long hương lâu dài.
Công môn đạo lý quyền oai,
Kháp trong hương chức ai ai cũng vira.
Từ khi chức nhỏ cung thừa,
Đền bảo chức lớn cũng chưa mình lòng.
Thiệt là tuần kiệt gia phong,
Đặng khoa ngôn ngữ làng trong xã ngoài.
Phủ sơn bốn ấp an bài,
Đông thành Minh-nghĩa dặm dài viễn lai.
Phủ dâng thượng ấp chịu hoài,
Bình-sơn tây trụ bia dài phong quan.
Thanh liêm tỉnh mẫn huệ khoa,
Kính đình công sở ghé bàn lễ nghi.
Cửa công đẹp dễ huy huy,
Tài năng chuẩn độ ai bằng tài năng.
Quan trên tinh trí gia thăng,
Công khai hữu phẩm cấp bằng nên vinh.
Cho hay hữu đạt vào trình,
Có quyền mà lại có kinh trong đời.
Một đường sao phước giữa trời,
Đông lương dặng bực nơi nơi yêu vi

Bá tông chi khí nam nhi,
Cũng nhờ âm đức mẫu nghi bản đảo.
Sạch trong mấy khóa ngôi cao,
Thượng quan phó nhậm anh hào thôn [trung.

Lạc thành công thất quyền sung,
Một tài xuất phát thi chung danh rành.
Chữ rằng viết thàn, viết thanh
Kỷ dươn, hữu hạnh, tam sạch tiến dống,
Đại hương cả chức gia phong.
Hội-tế thiết yến công môn chúc mừng,
Vinh danh hiển đạt hương lân.
Đại vương coi thọ nên xưng lâu dài,

Vậy có thơ rằng:

Đánh rành tinh hạnh với tài năng
Mấy khóa sum sum liên cấp bằng
Tinh trí thượng quan người đình tiền
Đại Hương cả chức cũ-gia thăng

Tổng Minh-Huệ, làng Ngãi-Đang.

Hương chức kính tặng

Làng Ngãi-Đang có 4 ấp:

1-Phủ-sơn, 2-Minh-Nghĩa, 3-Phủ-dăng
4-Bình-sơn.

Tỉnh Bentre, Quận Mỏ-cày
Tổng Minh-huệ, làng Ngãi-Đang
le 13 Janvier 1919

Tôi là Hương chánh Huỳnh-tấn-Cử,
vì có trát thượng quan gia thăng cho
Monsieur Võ-phủ-Dương làm chức Đại
Hương cả, vì người có tài năng và tánh
hạnh tốt. Từ khi tôi ra làm làng đến giờ
có mang ơn nhuần vô lẽ. Nay sẵn dịp
người dặng thăng chức Đại Hương cả
nên tôi xin tặng một bài dưới đây:

Vậy có bài tặng rằng:

Làng chào mừng thành đông thiên,
Kính dưng bài chúc kể liên tài năng.
Đại Hương cả chức gia thăng,
Phước tinh nhứt lộ phong bang gia môn
Phẩm tuy lẫn tới phẩm oai,
Một câu tế trị trong thôn kinh quyền.
Hội-tế nội ngoại mừng khuyến,
Dân tình lão ấu tự nhiên cầu hòa.

Công danh sắp đặt nguy nga,
Cửa công bình đáng chánh tả phân minh.
Quan trên đem dạ đức tình,
Gia thông quyền binh rất vinh tiếng lành
Giao lân Hươg ấp đệ huynh,
Nhơn trung kỳ kỳ tiến trình phương nghị
Bạc làng thứ tự cổ tri,
Mừng người tri độ ai-bì đáng hơn.
Cúi dưng bài chúc thiện đươn,
Gia thông chức phận như đồn thanh âm.
Vậy có bài thơ từ tuyệt rằng:
Ban giao lân hữu chức gia thông,
Chức trọng quyền cao phước lộc tăng.
Chang danh đáng nên rường cột bực,
Kinh mừng đại chức có tài năng.
Khế-đệ, Hươg chánh:
Huỳnh-tấn-Cử (kính tặng)

Au-châu điển tín

(H.A.V.A.S.)

TU NGÀY 24 JANVIER ĐẾN
6 FÉVRIER 1919

Nội ngày hội nhóm tính xong các việc về cuộc gián hòa, rồi lại nhóm thêm một hội đồng định dùng vô tuyến điện báo mà thông tin cho Âu-châu các nước đang hay những đều là nước nào dụng cường quyền mà chiếm cứ các sở đất, đang bàn định đây thì nước ấy phải bị thiệt hại về sở tổn trong vụ cạnh tranh của mình.

Khi Hội gián-Hòa Đông-minh xét đến các xứ thuộc địa Đức-quốc chiếm cứ thì Hội có nghe những lời trấn to về vụ này của các vị Đại-Biểu xứ Australie và xứ Canada là nước chủ hầu của Anh-quốc.

Hội gián hòa định phân ra làm năm hội chánh dạng bàn lĩnh trong vụ này: Trong hội chánh thứ nhất lãnh lo lập chủ ban cộng hội (Société des nations) thì mỗi nước lớn có 2 vị Phái-viên vào thương nghị, còn bao nhiêu nước nhỏ phải hiệp lại cứ 3 vị Phái-viên mà thôi.

Hội thứ nhì lãnh lo kiểm soát định Đức-quốc phải bồi thường cho Đông-minh là bao nhiêu về việc binh phí.

Hội thứ ba phải lo xem xét cho ra cái lỗi ở nơi nước nào mà làm cho Âu-châu cả dấy cang qua thì nước ấy phải bị buộc đền bồi thiệt hại ấy.

Hội thứ tư lãnh lo sắp đặt nhơn công các nước.

Hội thứ năm lãnh lo lập luật cho các nước từ đây an lòng khâm phục về cách hành thoãn và thiết lộ trong giới hạn sẽ phân.

Quan ngoại vụ bộ thương thơ Pháp-quốc là ông Piehou trấn thuyết giữa hội về cách lập chương trình cho các vị sứ thần phải thi hành xét đến sự của xứ Pologne đã bị Áo, Đức, Nga phân nhau mà chiếm đoạt.

Quan khâm-sứ Trung-huê sẽ lãnh phần mà phân giải cho Hội gián hòa nghe về khoản các thuộc địa của Đức và các cô-lao ở trong Thái-bình-Dương (Océan Pacifique).

Hội gián-hòa nhóm sớm mai này có quan Thừa-Tướng Pháp-quốc là ông Clémenceau làm Đông-Lý, có các Phái-viên chủ quốc và Khâm-sứ Trung-hoa dự hội, các vị lo xét khoản Thuộc-Địa của Đức-quốc.

Khi Hội xét đến khoản các xứ Thuộc địa của Đức: Thì nước Nhứt-Bổn giành phần các Cô-lao Carolines và một chòm Cô-lao Marshall. Nước Australie (là chủ hầu của Anh-quốc) giành xứ Nouvelle-Guinée. Nước Nouvelle-zélande giành xứ Samoa, còn nước Trung-huê xin trả Kiao-cheou lại cho Trung-huê.

Ông Simon là quan Thượng-Thor Thuộc Địa-bộ của Pháp-quốc xin cho Pháp-quốc phục hồi làm chủ như xưa các xứ bên:

A-Phi-Lợi-gia (Afrique) kể ra sau này: Congo và Cameroun. Ông Loyd-Georges và các vị Phái-viên thấy đều hào hoan mà vui nấp lời của ông Simon xin đó.

Quan Thượng-Thor Simon tiếp đọc lời trấn thuyết của Pháp. Theo lời các tờ báo thông tin này mới rõ Nhà nước Huê-kỳ xin giao hết các thuộc địa của Đức cho chủ ban cộng hội (Société des nations) lãnh chung nhau mà làm chủ. (chớ không phải chia manh ra cho mỗi nước lãnh phần).

Nước Nhứt-Bổn và các chủ hầu của Anh-quốc thì muốn lãnh các thuộc-địa gần nước mình.

Quan Đại-Biểu của Anh-quốc là ông Loyd-Georges thì hiệp ý với Huê-kỳ, còn quan Đại-Biểu của Pháp là ông Tardieu có cho các báo chương ngoại quốc hay rằng: Pháp-quốc cứ tranh nài xứ To-gô và xứ Cameroun mà thôi.

Tại Lisboone là kinh-dô xứ Bồ-đào-nha (Portugal) phe Dân-quốc đánh thắng phe Vương quyền.

Ông Winterfeld là quan Đại-biểu của Đức phái qua Paris mà dự hội Đình-chiến nay lo bất kham phận sự, nên cáo thôi.

Báo Echo de Paris báo tin rằng Phi-công Coli và Roget bay từ Paris sang Dakar không nghỉ chỗ nào lết.

Quan Thủ Tướng Eryberger của Đức-quốc trong khi diễn thuyết tại dinh thuộc địa ở Berlin có nói rằng: Nếu chủ quốc liệt cường Đông-minh tính đoạt hết thuộc địa của Đức-quốc, thế thì chủ quốc liệt cường Đông-minh hẳn tâm đại ác. Ấy là trái cái lời trấn thuyết của ông Wilson là Giám-quốc Huê-kỳ. Vậy thì dân

Đức hãy ráng hết sức mà cái việc này choặng.

Các vị khâm sứ Trung-huê xin giữa hội Giãn hòa rằng từ nay về sau chủ quốc liệt cường ở Âu-châu trừ tính thế nào cho liệ cái họa tranh chiến nữa.

Quan Hộ-Bộ Thượng-Thor nước Pháp là ông Klotz ngồi Hội Trưởng trong khi Hội xét về việc bắt đền những đều tại hại trong cuộc chiến tranh này các vị đều tỏ bày và chủ ý nhau về khoản bắt các nước giặc bồi thường những đều thiệt hại ấy. Rồi sau các Đại-biểu sẽ đề tờ trình về các khoản bắt đền của nước mình cho quan Thor-ký hội đồng thầu nhập.

Ông Samuel Gompers làm Hội Trưởng trong khi chủ quốc Liệt-cường công đồng hội nghị luật pháp về nhơn công cho các nước Liệt-cường.

Au-châu binh phí

Trận giặc Âu-châu mới tan rồi đây, ai nấy đều rõ thật là một trận giặc cả thế trong Hoàng-cáo, từ xưa đến giờ chưa từng nghe thấy. Bốn năm dư khói lửa hao tổn nào binh, nào tiền biết bao kể xiết...!... Đến ngày nay, vẫn còn chưa biết chắc các chiến quốc mỗi nước đã hao bao nhiêu người, tổn bao nhiêu của.

Qui báo Daily Mail, là báo của Anh-quốc tại thành Luân-Đôn (Londres) có tin số quân sĩ của mỗi chiến quốc và chết và mạng tật vì thương tích không làm chỉ được nữa, như vậy:

Allemagne (Đức-quốc).	6.900.000 người
Autriche (Áo-quốc).	4.500.000 "
France (Pháp-quốc).	4.000.000 "
Italie (Ý đại-lợi).	1.800.000 "
Turquie (Thổ-nhĩ-kỳ).	750.000 "

Belgique (Tỷ lợi thời). 350.000 người
Roumanie (Ea má ni). 350.000 "
Bulgarie (Bảo nhĩ lợi). 200.000 "

Tổng cộng..... 18.550.000 người
Nếu đem số binh của Angleterre (Anh-quốc) với Russie (Nga la tư) bị tổn mà nhập vào, thì hao gần hai mươi sáu triệu người (26.000.000).

Còn số tiền của mỗi nước chịu tổn phỏng tính ra như sau đây:

Angleterre..... 52.000.000.000, \$00
France..... 32.000.000.000, 00
Etats-unis (Huê-kỳ). 20.000.000.000, 00
Russie..... 30.000.000.000, 00
Autriche... .. 20.000.000.000, 00
Allemagne..... 29.000.000.000, 00
Bulgarie và Turquie .5.000.000.000, 00
Các chiến quốc khác. 10.000.000.000, 00

Tổng cộng..... 208.000.000.000 \$00

L. T. T. V.

Lý-Tướng

(Lượng sống của tinh-thần)

Con người mà ngoài ra những sự khôn-dại, cũng còn có một cái thể-lực của tinh-linh mạnh mẽ hơn trong tiểu thiên địa (tức là châu-thân) cho nên con người hay có cái lối tự-nhiên vui, tự-nhiên buồn, hoặc trong giấc mộng-mị khi thiệt khi giả, thế là cái tinh-linh của mình nó bị tiếp-xúc với cái tinh-linh khác; giả sử như: Ta rất thương, rất nhớ một người tinh-nhơn nào thâm-thiết thái quá, thì cái tinh-linh nó phát động, rồi nó truyền qua người ấy, hoặc là chim bao, hoặc là tự-nhiên vui, buồn thịnh-linh; thế là cái tinh-linh của người ấy bị tiếp-xúc cái tinh-linh của mình.

Nói như vậy, thì lấy làm khó tin khó hiểu cho một vật vô-hình vô-ảnh-phương

phát trong mây huyền-di của tạo-hóa làm? Thí như: Lượng sống của không khí (tức là giấy thép không giấy) kia, cũng một vật vô-hình như tinh-thần vậy; Nhưng mà bên này phát hiện thì bên kia động tiếp-xúc; thế là cái diễn nó làm động cái không khí nổi sóng, như gió mà làm động nước phải nổi sóng vậy; Lượng sống tinh-thần đại-khải cũng như hai hàng sóng ấy; cho nên, sự đau ốm sự sống-thất của con người, trừ ra những chứng bạo-phong bạo-vũ thì phần nhiều về cái tinh-thần bị cảm-xúc quá thương, quá nhớ, quá buồn, quá vui, quá giận, quá sợ, quá mừng cũng làm ra sự sống thất được. Con người nên tiếp-dưỡng cái tinh-thần cho mạnh mẽ, nên tập-rèn cái tinh-thần cho khoáng đạt, thì cũng là một phần tâm-bổ cho xác-thịt.

(Còn nữa)

Huỳnh-kim-Phong

Thi tập

ĐI CẦU THƠ

Hạ bát nghệ cầu trường cũng mầu
Thơ thơ bức hăm lại gành sâu
Một căn bên vịnh tư mùa trái
Trăm sợi giữa giòong mấy ngón thâu
Vọc nước xem trời vui như nguyệt
Đắm mưa chải nắng lạnh công hầu
Linh đình thuyền bé nơi giòong bích
Thông thả say sưa biết mấy bầu.

Albert Nguyễn-thành-Đông: Elève
en congé à Bình-Thủy (Cầnthơ)

CÂY DỪA THƠ

Dầu cao, dầu thấp, tiếng cũng dừa
Cơm ngọt nước ngon thể chuộng ưa

Xơ dẻ lao chùi bàn, trạch, trã.

Lá dùng che dầy bóng, sương, mưa

Sợ làm gạo, vá, tro nào bỏ.

Vỏ kết chổi, giấy, cội chẳng chừa

Cây lớn trái to cho lắm mầy.

Thế thường người gọi cũng là dừa.

Albert Nguyễn-thành-Đông Elève
en congé à Bình-Thủy (Cầnthơ)

TỨ-HỮU THI

MAI

Dành trước tình xuân sấm diêm trang
Nhánh Mai chen chúc lơ dơi hàng
Phao phao vọc ngọc dơ bông trắng
Thớ thớ bình châu nảy nhụy vàng
Vời tuyết sánh so in cốt cách
Cùng đào tranh cạnh trời dung nhan
Mình gồm mọi vẻ tinh anh sạch
Ai cũng yêu vì tiết thảo sang.

LANG

Mùi thơm bát ngát khắp xa gần
Một cụm Lang tươi mĩa mĩa nhần
Hừng tuyết lá xanh màu sắc sảo
Điểm sương bông trắng dạng thanh tân
Chẳng nhường mùi xạ bay ngàn dặm
Đầu kềm hương trầm giá mấy cân
Rõ rõ sạch trong hơn mây đồng
Sánh vai cùng huệ đủ tinh thần.

CÚC

Xông sương pha lạnh trót ba thân
Đồng cúc trống quen chốn thực u
Cụm dóa rung-rinh đường giắt nĩa
Bông dơ ăm-áp lợ che dù
Trăng lòa sắc bạch thơ ngấm ngời
Tuyết dơ màu ngàn khách thương dơ
Mấy cụm diêm-dã khoe cảnh trí
Thật là tay tạo lắm công phu

TRƯỞC

Bốn mùa chín thấy lá xanh dờn
Mưa chẳng mẩn chi nắng chẳng sền

Lâm lúc nhình phong miêng Úc-Thủy

Đôi khi bất nguyệt chốn Nam-Sơn

Trời mênh bởi cảm lòng con thảo

Giúp thế vì thương chỉ sí nhơn

Quần từ xưa nay xưng đáng mặt

Tiết lịch cực rõ sạch hòa trơn

Trà-Giang: Nguyễn-quang-Phúc (lục)

VĂN CỤU TÌNH

Ơ khách đảo yêu có nhớ chăng?

Năm xưa gặp gỡ chốn cung bang!

Người về neo bắc sản duyên thắm,

Kẻ lại phương nam chạch chỉ thẳm

Bẻ tủy bằng khuôn hơi dễ trở

Chia loan dục đã tiếng cảm trắng

Kia trong non nước bao nhiêu cảnh

Độc hẹn ba sinh với liễu chương.

Thoại-Xuân Băclieu-ville

HẠN TÌNH

Thơ cao bóng nguyệt tại ngoài sông

Hàn bấy tình xuân chích gối đồng,

Mơon bất cười hoa cơn gió tạt,

Ráp lòng về bướm buổi mưa xông,

Hồ trường lười vô cho dẫu bạc,

Thẹn lấp tên ô với mã hồng,

Ở bạn tri âm ai nhớ thấu!

Tạm lời hỏi khách khách hay không.

Xuân-Nhan

Võ văn học hiệu

Trường học của Ông Võ-văn-Thom lập, gọi là "Võ-Văn học hiệu" đã khai từ hôm 4 Novem bre 1918. Nay được 26-trò nam và nữ vào trường. Bà đầm langsa và thầy giáo annam cần mẫn con nít học mau tấn phát vô cùng.

Gia tiên học và ăn, ngủ như vậy:
 Học ngoài (không ăn ngủ).....4\$
 Học và ăn buổi trưa, ...7
 Học và ăn ba buổi, ngủ
 tại trường 12

Như ai dùng giấy Quê-trái mà
 đóng tiền trường cho con cháu
 học, thì Ông Đốc học trường Võ
 văn cùng thâu, cứ mỗi chiều 100
 rancs thì kể là: .....16\$

Bữa 25 tháng chạp, bãi trường
 qua mống 10 tháng giêng Annam
 thì khởi học. Kể từ mống 6, thì
 học trở mới được nhập lần lần.

Bà con cô bác ai có dịp đi Cánh
 ghé coi cách sắp đặt chỗ học, chỗ
 ăn, chỗ ngủ.

Ai có cán hỏi thăm đều gì, xin
 gửi thư cho Ông Võ-văn-Thơm, thì
 lập tức có thư trả lời

Nhàn đàm

CHIÊM BAO, BỊ ĐÁNH

Tên Oi, đêm năm chiêm bao, thấy heo
 kêu om sòm, sáng ra chạy tới nhà anh
 Thấy-Bàn ở gần, mà thuật chuyện lại
 xin bàn dùm coi điềm chiêm bao ra thế
 nào! Thấy Bàn cười rằng: Ấy là điềm có
 kẻ mới ăn dól Oi về nhà một chạp quả
 xóm trên có người mời ăn giỗ, trong
 bụng khen thầm Thấy-Bàn rất hay. Tối
 lại tên Oi ngủ năm chiêm bao cũng thấy
 heo kêu, sáng chạy lại xin bàn dùm
 nữa, tên Thấy-Bàn nói: sẽ có người cho
 áo-quần chi dól Tên Oi về đến nhà thấy
 có người Bằng-hữu đem cho một cái áo
 Bánh-tô Ca-ky-vàng; trong lòng càng

khen Thấy-Bàn hơn nữa.- Khi ấy có tên
 Xoài qua nhà Oi chơi, nên Oi mới thuật
 chuyện chiêm bao hai lần thấy Heo kêu
 mà Thấy-Bàn đều bàn trúng hết (có ăn
 và có áo mặt) thật hay! Xoài nghe chớp
 bụng, ngày thứ rạng chơn trời. Xoài
 chạy qua Thấy-Bàn nói: mình, đêm hôm
 năm chiêm bao thấy heo kêu là quá tay;
 Xin Thấy-Bàn dùm coi kết hung thổ nào?

Thấy-Bàn cười ngất rằng: Một lát nữa
 chú bị người ta đánh đa; Xoài nghe nói
 mắt cứ trở về vừa đi vừa lăm lăm mắng
 nhiếc Thấy-Bàn và hăm rằng: Nếu bây
 giờ tới trưa, tao không bị ai đánh, sẽ
 trở qua chười-pát cho nó biết mặt, đương
 lúc giặc giũ, bỗng dẫu xe kéo chạy tới,
 tên kéo xe Ê, ép om sòm mà tên Xoài cứ
 đi ngay không tránh vì đương cơn giận
 hờn có kẻ chỉ đến việc xe cang! Có ông
 quan ngồi trên xe thấy thẳng vô-lẽ liền
 rút baton đánh ngan vào mặt tên Xoài
 một cái rất mạnh, tên Xoài hoán-hốt ôm
 mặt nhảy nài, sải chạy!.....

Chứng Xoài mới trực nhớ Thấy-Bàn
 thật hay, bèn trở lại mà hỏi rằng: Bởi
 cớ nào? Cũng thì chiêm bao, mà sao tên Oi
 đáng ăn và đáng áo? Còn tôi thì bị đánh
 như vậy; Xin thấy cắt nghĩa cho tôi rõ;
 Thấy-Bàn liền trả lời rằng: Có khó gì
 chú nghĩ coi: Hễ nuôi heo thì phải cho
 biết ý; phàm nó la kêu lần thứ nhất
 nghĩa là đói người ta phải cho ăn, như
 ăn no còn kêu là nữa thì ắt là muốn
 cắn nó, phải cắt ú lá chuối mà treo cho
 nó nằm! Nếu ăn-no, ngủ kỹ rồi mà nó
 còn kêu nữa ấy là bực-miệng kêu
 bực thì chúng đánh chớ gì...? Tại
 điềm chiêm bao chú thấy sau, chớ người
 ta thấy trước ai sao mà bị đánh cả!

Xoài nghe mấy lời thăm ý nghĩ cho là
 phải, rồi ôm mặt sưng mà về

Hưng-Bá ký.

Nam-kỳ thời sự

Giá bạc

Kho bạc nhà-nước..... 4\$ 45

Đồng-Dương..... 4 47

Giá lúa

Từ 3\$ 70 cho đến 3\$75 một tạ, tùy
 theo thứ lúa.

CANTHO

MỘT ĐAM SẮT NHƠN RẤT GHÊ GỜM.
 Đêm 12 rạng 13 tháng Février này, lúc
 12 giờ khuya có xảy ra 1 vụ sát nhơn
 rất ghê gớm tại làng Đồng-thành-trung
 (Cánh-thơ). Đứa sát nhơn tên là Dương-
 văn-Thạch 25 tuổi cũng là dân ở trong
 làng đó, chẳng rõ có tích tiền cứu hậu
 hận chi không, mà lúc tam canh xách
 dao đến nhà tên Nguyễn-văn-Thiệt đập
 cửa xông vào gặp ai nấy chém, chém mẹ
 vợ của tên Thiệt là Nguyễn-thị-Đinh 55
 tuổi chết tại đó, xác vô mừng chém vợ
 tên Thiệt là Nguyễn-thị-Bảy 22 tuổi trọng
 tích và 1 đứa nhỏ tên Nguyễn-văn-Ba 2
 tuổi. Thị-Bảy bị nhiều vết rất nặng nên
 khi đem đến Nhà thương, đang 1 lát rồi
 cũng chết theo mẹ nó là Nguyễn-thị-Đinh.
 Khi chém 3 mạng tại nhà nầy rồi, đứa
 sát nhơn tẩu ra sau hè chỗ tên Thiệt
 đang ngủ giữ đồng lúa mới gặt, gặp tên
 Thiệt nó chém lưng 1 hơi không biết
 mấy vết, rồi đến nhà tên Bùi-văn-Cầu 43
 tuổi chém luôn hết về vợ về chồng tên
 Cầu và Trần-thị-Cửu 11 tuổi. Lúc này
 nó như ngày gặp ai cũng tước mà chém
 ruồi cho tên Dương-văn-Ngự chạy chẳng
 thoát bị nó rước tề xuống mương, bị
 nó chém 1 vết song tên Ngự rằng sức
 đương cự đánh đang cái dao rồi ôm
 chặt tên sát nhơn đó, tri hô lên ai nấy
 xúm lại trói quách dẫn về.

Vụ này, hết thấy là 7 người bị thương
 tích, (2 người chết, 5 người điệu đến
 năm nhà thương đường bệnh) Bị vết
 nặng là Nguyễn-văn-Thiệt, Bùi-văn-Cầu
 và Trần-thị-Cửu, còn đứa nhỏ là con tên
 Thiệt bị 1 vết không nặng, còn tên Ngự
 vết tích cũng nhẹ.

Làng nầy đứa sát nhơn là Dương-văn-
 Thạch đến Tòa, quan Biện-lý dạy giam
 rồi mở dăng tra vấn.

Nghe lại tên Thạch làm như tỉnh như
 điên, lúc nói có, khi nói không. Bởi cớ,
 nên căn cước chưa rõ dăng vì làm sao
 mà nó rất hành hung, giết người không
 sợ chết!

Chứng nghe dăng rõ ràng nguồn cội.
 Bão-Báo sẽ dăng tiếp cho chư vị khán
 quan lâm đắc.

BẮT ĐẮC KỲ TỬ.— Ngày 18 Février
 1919 tại làng Thới-an (Cánh-thơ) người
 ta gặp một cái tử thi của người thổ bị
 đâm 2 vết rất nặng mà chết. Xét ra,
 tên thổ chết đó tên là Dương-Ken 29 tuổi
 ngụ tại làng Thới-an. Việc bắt đắc kỳ
 tử như vậy, làng phải nấp tử thi đến
 tòa đại linh. Quan Biện-lý tra vấn cho quan
 Lương-y mổ khám vết tích.

Tái sanh dị truyện

BỒI THƯ BẦY

NHỮNG TƯỜNG CHUNG VỚI DUYÊN CẢ NƯỚC

NÀO HAY LỖ TĂNG KÈ ẨM DƯƠNG

THIỆT LẠI:

Vừa xong nam lễ tới nghinh hôn.

Hai họ một ngày xức vôi chôn.

Phải biết từ đây nên mại cơ.

Gây ra vụ sự Tái-sanh hôn.

Bầy nói qua ac-dương kiến vi, ở rừng
 rồi chôn ba lỗ bấy. Sớm trưa quét
 tấp trên nà lầy, ngày tháng toan mua
 uyện của quyền. Đồng lòng toan nhữg

việc chẳng hiểu, cướp dục xóm, dâng mà chỉ độ. Ai dễ rõ, ngọn ngành hang ổ, trú trong rừng rậm rộ đôi mươi, giẻ của người ăn uống vui cười: đám cưới đó nó nghe liền chấp. Đồng hè dân cùng nhau sá kíp, bữa hai mươi gặp dịp tình-kỷ, nàng Phi-Châu đã định vu qui, với Lý-sĩ là chàng Long-An. May bọn ta ắt gặp thời đất vận, vì Lý-gia cự phủ có danh, chờ đến kỳ ta sẽ phát sanh, quyết cướp dục bạc vàng họ Lý.

Ấy là sự ác nhơn tru nghĩ, đây tỏ qua tình ý Phi-Châu.

(Muốn rõ việc Tài sanh ra thế nào, xin mua cuốn nhì coi tiếp.)

Truyện này in rồi và có bán tại nhà in An-Hà, (Cantho) giá 1 cuốn là 0\$35, mua nhiều vé bán tính giá nhẹ hơn.

Một việc khá lắm

Có quan Giám Đốc Quesnel sẵn lòng muốn bán hai sớ ruộng của ngài, ở tại Thập mười (Mỹtho) sớ thứ nhất được 46 mẫu, ở dựa mé kinh, sớ thứ nhì được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là kinh Tổng-dốc Lộc, kinh này xang mới vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 10 thước nên tiện bề chở lúa ruộng lắm, và như muốn chở lúa tầu lên Chợ-lớn đi ngã sông Vaico cũng dễ lắm.

Hai sớ ruộng ấy đều là đất thuộc tốt lắm, chẳng cần phải tốn công khai phá chỉ nửa bét; lại trong đất sừng có mười

ba cái địa, cả rất đại lợi. Có một sớ đất khác kề cận với hai sớ ruộng nói trên đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và có lẽ trong một ít lâu sẽ giao giá bán.

Hai sớ ruộng của quan giám đốc Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 tới 15 ngàn giạ.

Ai muốn mua hai sớ đất ấy xin gửi thư cho quan Giám đốc Quesnel tại Saigon, hay là gửi cho sở Nhứt trình An-hà tại Cần-thơ mà thương nghị và đến xem bản đồ thì hiểu rõ.

Hậu thanh

Giao tiếp thương mại hội
CU-LAO-MÂY-CANHTO

Hội mua và bán lúa.

Định số vốn là mười ngàn tạ lúa (10000) tạ

Kêu hùn mỗi phần là 50 tạ, hoặc muốn hùn bạc lỉnh theo số lúa trên đây, vì nào muốn hùn mấy phần tùy ý.

Hội này có điều lệ, giấy tờ chắc chắn. Tính mánh mùa lúa chia lời.

Cái xin chữ quý vị sẵn lòng hiệp vốn mà lo đều ích lợi chung và mở đường thương mại cho bạn mình mau nhẹ bước.

Như muốn hỏi đều chi trong việc hội xin viết thư cho M. Nguyễn-văn-Tử chủ hội Thương mại sẽ hồi âm lập tức.

Thương xã hội cần khá.

Xin nhớ

Ai mua thuốc nhớ măt trĩ nhậm mây cườm, vảy cá vân vân... viết thư để M. Đặng-văn-Chiêu (Trà-ôn)

VIN DE CHINE DIT ALCOOL MÉDICAMENTEUX

RƯỢU THUỐC RẤT THẦN HIỆU

Bổn Dược Phòng kính cho chư Quý khách ở xa, gần hay rằng: Nhà nước cho phép Bổn Hiệu ngâm Rượu Thuốc tại Tiệm và đăng thông hành Lục-tỉnh; nên bổn Hiệu ăn hành ít thứ Rượu thuốc cho chư Quý vị xem, đăng mua mà uống thử coi cho biết hay dở thế nào. Những Rượu thuốc của Bổn hiệu ngâm, kể ra sau này: Và có một thứ Thuốc ho thiệt là hay lắm, hiệu là: TRUNG-HUỆ CHỈ KHÁI THỦY, bất kỳ ho lâu mau, hễ uống vào nội trong 24 giờ thì thấy bớt liền;

Giá mỗi ve 0\$30, mỗi lít 12 ve 3\$00; Như chư Quý Ông muốn mua gửi thư cho Bổn hiệu thì bổn hiệu sẵn lòng gửi thuốc lại lập tức.

TRANG CẦN PHÒNG THẤP TƯỚNG

Rượu thuốc này, lựa ròng những thuốc thượng hạng mà chế ra. Các Y-sĩ bên Trung-quốc đã có thí nghiệm rồi, đều chứng tỏ rằng: rượu thuốc này, phép tẩm chế rất tinh, dùng nó mà trừ bệnh phong-thấp, bệnh nhứt trong gân cốt và lại làm cho máu chạy đều, thiệt là một thứ rượu thuốc rất nên thần hiệu.

Nó trị bệnh như đau phong, tay chân phù thũng, da thịt sưng nhức, đau lưng mỏi gối, tê tay tê chân, đau nhức trong gân cốt, các chứng thũng độc đi đứng chẳng an, đau ứa toàn mình, (kêu là bản thân bất toại).

Thì dùng, hoặc uống hoặc thoa cũng đều tiện nghiệm cả thấy, chẳng những là trừ bệnh mà thôi, lại còn làm cho ăn mau tiêu, máu chạy đều, sanh tinh huyết.

Uống thuốc rượu này rồi thì tinh thần khỏe khắn hơn lúc trước trăm phần. Người có bệnh uống thì trừ bệnh, người không bệnh uống thường thì mạnh giỏi luôn luôn, cả đời khỏi lo bệnh hoạn.

CƯỜNG CHƯỞNG BỔ HUYẾT TƯỚNG

Là một thứ Bí-Truyền-Lương-Phương, chọn rất ròng những thuốc tốt thượng hạng, quý trọng vô cùng, lại có gia thêm Nước-Sắc, hiệp lại mà chế ra thứ rượu thuốc này. Các Y-sĩ bên Trung-quốc, đã thí nghiệm và chứng tỏ rằng: Thứ rượu thuốc này là một thứ hay sanh tinh bổ huyết và thêm sức mạnh cho con người.

Sắc dục quá độ, như đau chóng mặt, thần hư di tính, dương-Vật-Rất-Cũ, đau lưng mỏi gối, khí huyết hao kém, từ chỉ mỗi một, dờn hạ đường kinh không đúng, bạch đới xich-đãi dờn bà sanh đẻ yếu đuối da mặt mét vàng.

Chẳng luận đàn ông đàn bà, các chứng bệnh thuộc về tinh khí bệnh tổn thấy đều dùng được. Uống nó thì nó hay sanh tinh thêm huyết, khỏe khoắn tinh thần những người không còn uống thường chắc sẽ có con, lại còn hay trừ những vật thực ăn không tiêu, tích trữ trong bao-ủ.

Hễ uống rượu thuốc này thì đau bệnh chỉ nó trừ cũng nổi.

BÁ BỒ-VỆ SANH TƯỚU

Con người ở đời, phải cho biết cách vệ sanh thì trong mành khỏi mang tật, bệnh ít sanh. Còn như mang sống của con người là bởi nhờ nơi khí huyết sung túc. Chờ như những người tinh thần hoãn hốt, chẳng biết thêm ăn, tứ chi rã liệt, lỗ tai lùng bùng, con mắt mờ mịt, ấy là bởi huyết suy, khí kém, trái tim và trái cật đều hư.

Bổn được phòng hằng đa tâm chú ý, tiệm Phương kia thế nọ hết sức mới chế ra dạng một thứ rượu thuốc Vệ-Sanh này, hề âm hư thì bổ âm, dương hư thì bổ dương, chẳng luận trẻ già, dờn ông dờn bà, người nào khí hư huyết bạc, thận hảy kém hao, hề uống rượu thuốc này thì dạng trắng tinh sanh huyết, chẳng những là dạng khí huyết sung túc mà thôi, lại còn tiêu trừ bá bệnh.

Uống rượu thuốc này dạng thường thì dạng sống lâu, người không con uống thường chắc cũng có sanh con, thiệt là một thứ Vệ-sanh chi tánh được đó.

Phải uống cho thường thì mới thấy hiệu nghiệm là dường nào.

HO-CỐT-MỘC-QUA-TƯỚU

Rượu thuốc này chế ra bằng Hổ-cốt và Mộc-qua, bổn được phòng chẳng nài ở ng khó chế luyện kỹ càng, và chọn thứ thuốc thiệt tốt hiệp lại mà làm ra thứ rượu thuốc này, ai có bệnh như sau đây, hề uống vào thì thấy hiệu nghiệm liền.

Đau trong xương, tứ chi rã liệt, đi bước không vững, da vàng, chơn thũng khí hư huyết trẻ, nhừ đầu phong, các thứ thương tích, cốt khí tìm la.

Nếu ai có các chứng bệnh kể trên đây thì nên dùng thứ rượu thuốc này mà uống hay là thoa thì hiệu nghiệm dị thường, thiệt là một thứ thuốc hay đệ nhất.

Bất kỳ dờn ông dờn bà, hề uống nó cho thường thì mau tiêu hóa vật thực, lại thêm khí lực bội gia, khỏi lo bệnh hoạn về sau mà lại dạng sống lâu thêm nữa.

THÔNG-TRỊ-MAO-KÊ-TƯỚU

RƯỢU THUỐC HÌM BỊP

Thứ rượu thuốc này, chuyên trị các chứng phong thấp, huột lực thơ can, ấy là một thứ thuốc bí truyền linh nghiệm đệ nhất.

Các chứng phong thấp, chẳng luận lâu năm hay là mới cũng đều trị được, còn như đau lưng, nhừ tay, mỏi chơn, đau trong xương, hay dục gân, hoặc bị té bị đánh mà sưng mình, hay là tay chùng bái hoải. Các chứng ấy hề uống vào thì thấy hiệu nghiệm liền.

Phải tùy theo chứng bệnh mà dùng, chẳng nên uống cho quá độ.

Mấy thứ rượu thuốc này của bổn Được-Phòng ngăm tại tiệm và mỗi khi ngăm thì có một ông Langsa đến nghiệm chất chần, hiệu Trung-Huê Được-Phòng tại Cholon đường Paris số nhà 89, như chư quý khách ai muốn dùng thứ thì xin hãy đến tại tiệm mà mua thuốc rượu này có nhãn đề hiệu Trung-Huê Được-Phòng thì chẳng lầm đồ giả mạo. Còn ai ở xa mà muốn dùng rượu thuốc này thì xin gửi thơ để chỗ ở cho kỹ lưỡng thì bổn Được-Phòng sẽ gửi thuốc đi tức thì, xin quý khách thứ qua sẽ biết.

TRUNG-HUÊ-ĐƯỢC-PHÒNG.
89 Rue de Paris Cholon.

NHÀ IN NGÁCH

TẠI BACLIEU

Kính tổ cùng Chư quý Vị,

Ấn quán An-Hà dựng nên tại tỉnh thành Cánhơ, xảo bản đã gần hai năm. Thâm cảm ơn dày của Lục-châu quân-tử, sáng lòng cổ-cập, ngày nay mới thấy cuộc thanh hành đắc-lộ như vậy. Bổn-Quán chẳng ngớt lo lường, hằng tìm tới thể chỉ cho Chư quý vị dạng vui lòng tinh cậy, cùng nhau mua bán lâu dài. Đã vậy mà chớ, còn một nỗi lo cho chư vị ở xa tính thành các nơi, nhứt là nhằm đường vân-lai trắc-trở, mỗi khi muốn mua chác vật chỉ nơi bổn-quán, phải nhọc lòng, cực trí mà đợi chờ, nhiều khi ý không dạng toại mấy là vì: in, thì không tận mặt mà dấu dò, còn mua, thì không chẳng chừng mà lựa chọn. Ấy vậy bổn quán nghĩ dạng phương oáy, ác là lường toán kỹ mỹ: Là thỉnh thoảng đây, mỗi chốn tỉnh thành, sẽ có một tiệm-ngách. Còn hiện bây giờ đây, trước hết thì Bổn Quán đã dọn tại Bachelieu một tiệm rồi, công cuộc sắp đặt vừa an bài: Hiệu là: **Succursale de l'Imprimerie de l'Ouest Bachelieu**, ở đường phía sau nhà chợ; cây có thấy LÊ-HỮU-NÊN, Quản lý nhà hàng ngách Hậu-Giang Dương Hành, Quản-thủ. Xin thỉnh Chư Quý Vị nhưn khi nào rảnh vui chơn bước đến đó xem chơi. Tiệm bán đủ đồ văn phòng tứ bửu, truyện, sách của học trò và lãnh in các món theo kim thời: như danh thiếp, thiệp hôn, thiệp tang, cũng đồ nhỏ nhích thì sáng có Ấn-công ở đó thì hành trong giây phút.

Cũng có đóng sách, cũng in đồ lớn như bộ, sổ, thơ, truyện, khắc con dấu đủ kiểu, công việc làm mau và khéo mà giá tín vừa phải thì thôi. Trong một tháng trở lại đây, tại Sóc-

trăng cũng sẽ có dựng một tiệm như vậy nữa.

Cúi xin Liệt-vị niệm tình mà giúp bạn đồng-bang cho nên việc, ơn ấy tạc-ghi ngàn thuở.

An-Hà Ấn-quán.
Kính-cáo

BÁN THUẬN MẠI

Giá mua trả một phần chịu, một phần mặc

1465 mẫu ruộng, tọa lạc tại làng Thạnh-Phủ, nguyên là làng Thạnh-hóa trung-nhi (Long-xuyen)

TỈNH RẠCH-GIA	14e feuille		12e feuille	QUẬN-NUONG-NHON NUP NUP
		2.874	40	
		515 h.	40. a. 30	
	00.039.8	Đất của ông T. H. DEJEAN Nay về của ông	ông DE LA BÂTIE VÔ-V.-THOM	
		1.859	00	
	C. S.		Tỉnh Cánhơ	
			Kinh Thốt-Nốt	

AI có cần hỏi thăm đều chỉ thì gửi thơ cho ông Vô-văn-Thơ, Colon à Cánhơ mà thương nghị.

NAM-HÔNG-PHÁT
KHÁCH-SANG

Ở ĐƯỜNG BOULEVARD BONNARD, SỐ 106
Ngăn Gare xe lửa Saigon-Gôváp chợ-Mời
Sai on

Bán rượu tây, và cho mượn phòng ngủ, sạch sẽ và rộng rãi mát mẻ lắm, quý ông, quý khách có đi Saigon xin dời gót lại tiệm tôi mà ở, lấy làm thông thả lắm.

HUỲNH-HUÊ-KỶ.

PHARMACIE SI-ANGHAI

Chủ-Nhơn: TRIỆU-CƯƠNG

188, Rue des Marins, 188. — CHOLON

Bản hiệu riêng, vẽ rõ ràng, vẽ vàng và thay con mắt bằng chai theo kiểu của Langsa, có BẰNG CẤP TỐT NGHIỆP CỦA QUAN LƯƠNG-Y LANGSA BANG THUONG, và có bản niên thứ thuốc rất thần hiệu. Chư quý-vị có cần dùng thuốc của tiệm tôi thì hãy viết thư cho tiệm tôi rõ, sẵn lòng gởi CONTREREMBOURSEMENT tiền gởi về thân chủ phải chừa. TẠI SAIGON NHÀ SỐ 23, ĐƯỜNG PELLERIN CÓ BẢN GIẤM THUỐC CỦA TIỆM TÔI.

Ngũ Lâm Bạch Trược Dược Hoàn

(3) (THUỐC ĐAU LẬU RẤT THẦN HIỆU)

Thẩm tướng những bệnh sang độc lấy nhau là do việc phòng sự quá độ; sức không đủ mà gần gũi nhau phong tình, nhiễm thấp khí nhiệt độc mà sanh bệnh đau lậu, dài gấc, nước dái đục, hoặc đỏ, hoặc vàng, nóng nẩy, ấy là những chứng đau lậu chắc chắn. Bón đường xét kỹ chế ra thứ thuốc này chọn ròng thuốc tốt, tánh hòa bình, không nhiệt, không hàn, bất luận người yếu kẻ mạnh chỉ có bệnh đau lậu, dùng đến liền thấy thần hiệu, bởi bỏ người khí, tiêu tắng giống độc. Con trai đau bệnh này trong lỗ dái nhứt. Dùng đến thuốc này hay lắm. Đón bà có huyết bạch cũng trị được cả, uống vào khỏi sanh ghẻ, sanh chốc, khỏi mang bệnh hủ liên, lại tuyệt nọc độc khỏi uống thuốc trừ cang. Bệnh nhẹ dùng chừng một hai lần thấy mạnh. Còn bệnh nặng thì bốn năm lần liền dứt, không đau đi đau lại nữa. Những khách ham vui ai dám chắc khỏi đau lậu, nếu rủi ro vương nhâm các chứng nổi trên đây mau dùng thuốc này trong một ve mạnh tức thì. Thiết là một phương thuốc sang độc bậc nhứt trên đời.

Cách dùng có chỉ rõ trong toa.

Mỗi ve giá là 0\$40. — 12 ve giá là 4\$00

BÍ CHẾ GIẢI ĐỘC DẪN HUON

(4) (THUỐC BỎ NHA PHIÊN RẤT HAY)

Có nhiều quý-vị ghiền nha phiến, có trí muốn kiếm thuốc thiết hay mà uống dặng bỏ phứt đi cho rồi. Bởi vậy bản hiệu chẳng dám tiếc công mà gia tâm chế phương thuốc «Bí Chế Giải Độc Dẫn Huon» này, lánh chất hòa hươn, không nóng không lạnh, bỏ bớt khí huyết, mạnh khỏe tinh thần, ăn được ngủ được, thiết là thần hiệu như thần. Uống thuốc này thì hết ghiền liền mà lại ăn ngon, ngủ yên giấc, không đi tinh, không hạ lợi, tới buổi không nhớ chừng, không đau mình đau mấy chi hết. Thuốc này đã thí nghiệm nhiều người tại làng Hoà-Binh (Bachien) của được nhiều người ghiền rồi. Thiết là một phương thuốc bỏ nha phiến này hay hơn các nơi khác mà giá lại rẻ hơn.

Cách dùng: Như mỗi lần hút một chi thì mỗi cử uống bốn hươn, uống như vậy dặng ba ngày rồi sau giảm lần lần xuống. Trong 19 ngày thì bỏ dứt bệnh nha phiến chẳng sai.

Như ai có bệnh tức lồi đau hông, ỉa rớt, uống một hươn thì hết.

Tuyệt giá:

Mỗi ve lớn 1\$20. — Mỗi ve nhỏ 0\$60

HÓA ĐAM NINH PHỄ CHỈ KHÁI TÁN

(THUỐC HO VÀ BỎ PHỄ TÁN ĐAM)

Vả bệnh ho là bệnh hay biến ra nhiều chứng nguy hiểm không kể xiết. Nếu thuốc không hay thì khó trị. Tiệm tôi có chế phương thuốc này để trị bệnh siễn, bệnh ho chẳng luận lâu mau, hoặc phong hàn tà khí sanh ra ho, dùng đến liền thấy công hiệu. Thuốc chế không mát, không nóng, đón bà có thai, người lớn con nít chi đến dùng được cả. Thiết là một phương thuốc trị bệnh ho hạng nhứt trên đời.

Mỗi một gói giá (0\$10)

Bán tại: Quán-Tín-Ký đại dược phòng

60, Rue de Canton. — Chợ-lớn

MỸ KỸ

TIỆM HỌA CHƠN DUNG VÀ KHÁC CON DẤU

ở đường Turc, số 16

Ngang nhà MOTTET, Saigon

Kính cáo cùng quý khách dặng hay, tại tiệm tôi có làm má đá bằng đá cẩm thạch, đá xanh Ton-kin có đủ các thứ kiểu.

Có khắc con dấu bằng đồng, mỏ thun bằng cây, chạm bản đồng cùng hoa diều thảo mộc theo lá nhân hiệu, vân vân.

Mộ bia chạm bản đá cẩm thạch.

Có thợ họa chơn dung nhảm hình người mà vẽ bằng dầu sơn vô bở, nước ihuốc mực Tàu, viết chì than, họa biển liễn và tranh, họa sơn thủy.

Articles du Tonkin et Chaussures en tous genres.

TRƯƠNG-NGỌC-GIU cần khả

Rượu, Rhum

HIỆU

“STELLA”

Hãng “UNION FONCIERE FRANCO-ANNAMITE” mới lập tại Cánhthor, dùng tinh ròng nước mía trong hạt mà đặt ra rượu này.

Nước trong chẳng kém các thứ Rhum thiên hạ dụng xưa nay, còn bẻ ngon, ngọt, nên thuốc thì hăng thật chẳng thứ nào bằng. Mùi thơm càng diệu-dàng vì là nhờ bởi mía; khí vị của rượu ấy nói chẳng cùng, có nếm rồi mới rõ.

Xin chư quý khách hãy mua mà dùng, thử dặng mừng cho bản-quốc ngày nay dặng 1 một nhà ky-nghe, khéo lấy đồ thổ-sang mà làm nên việc.

Nhà hàng H. G. D. H. Les Galeries de l'Ouest Cantho, và nhà G. O. ngánh tại Sóc-trăng, và Bắ-liên đều có trữ. Giá thiết rẻ lắm.

ve 1 litre ..... 1\$50

1 góc ba litre 0.50

Chư quý vị muốn mua xin gởi mua nơi các tiệm kể tên trên đó hay là gởi cho Monsieur Albert Viviers Trạng-sur tại Cantho.

PIERRE PHAN-VAN-VAN

DIT VANG

Geometre Civil

Longxuyen — Chaudoc — Sadec

ARPENTAGE

Délimitation et Bornage

EXPERTISES

Ông Phan-van-Vang

(Pierre)

KINH LÝ NGOẠI NGHẠCH

LONGXUYEN — CHAUDOC — SADEC

lành đạt điển thỏ.

Phân giải hạng,

Tương phân thổ sàng,

Công chuyện làm kỹ

cang và tin giá nhẹ

Điền chủ có cần dùng

xin viết thư thương nghị.

Cáo Thị

Có người muốn bán một cái máy đèn dầu xăn (un appareil d'éclairage à gaz d'essence): bình dầu để trên cao, có ống chạy xuống rải ra, tra được mười lăm ngọn đèn. Đèn này sáng lắm, có đủ đồ phụ tùng sẽ bán luôn theo cuộc. Người ta bán là vì mới đem đèn điển khí vô nhà, nên đèn dầu xăn (essence) dư dùng.

Bán thiết rẻ, xin viết thư cho Bón-quán An-Hà-Nhứt-Báo mà thương tính.

LOI RAO

Tại nhà in Hậu-Giang Cantho có bán hộp để đựng đồ cho học trò dùng kêu là PLUMIER; trong hộp ấy có:

1 cây viết chì đen, thứ tốt

1 cây viết chì đầu xanh, đầu đỏ

1 cây viết mực có găm ngòi viết

Giá mỗi bộ là ..... 0\$40

Tiền gởi phụ thêm. 0\$10

Cũng có bán các món khác nữa, giá rẻ lắm, xin viết thư thương nghị.

Lời rao

Tại nhà in Hậu-Giang, đường Boulevard Saintenoy—Cantho, có bán sách « LỜI DẠY CÁC HƯƠNG-CHỨC MÀ CÓ QUYỀN THI HÀNH NHỮNG ĐIỀU LỆ TRONG LỜI NGHỊ ĐỊNH CỦA QUAN TOÀN-QUYỀN KHÂM MẠNG, ĐỀ NGÀY 24 NOVEMBRE 1917. Sách này có chữ Langsa và chữ Quốc-ngữ: bên chữ Langsa thì của quan Chánh tòa HABERT Cantho làm ra; còn bên Quốc-ngữ thì của M. Phạm-thái-Hòa, thông ngôn hữu thệ tại Tòa án Cantho giải nghĩa và dịch một cách rành rẽ dễ hiểu lắm.

Sách này thiết hữu ích cho Hương-Chức và các chủ điền lắm.

Bán mỗi cuốn là..... 0.50

Tiền gởi..... 0.10

Mua từ 30 cuốn tới 50 thì cho huê hổng 20%.; mua 100 cuốn thì huê hổng 25%.

Thuốc điều hiệu Globe

(TRÁI ĐẤT)

Hút đã ngon, dễ dành lâu, được không mốc, không mục.

Tại Hàng DENIS FRÈRES

Có gói 20 điều.

Thuốc điều hiệu Canon

(SÚNG ĐẠI BÁT)

BAO XANH

Hú đã ngon mà giá lại rẻ hơn, mua hút thử thì mới tin.

Tại Hàng DENIS-FRÈRES trữ bán.

Phở cáo Đồng bang

Kể từ buổi An-Hà An-quán,
Tại Cánh-thơ, tạo sang đến rày,
Lục-châu quân-tử, ơn dày
Mãn-cần mua giúp, ngày nay thanh-hành,
Thanh-nhân dặng cửa hàng rộng mở
Mấy sớm thêm, thấy thợ tin rông,
Lành in chi thấy đẹp xong,
Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng,
(thiệp-tau.

Toa, số, bộ; làm càng kỳ lưỡng,
Chắc lại bền chẳng nhượng của người
Nói chi sách đồng thì thôi!

Lưng da, lưng bố, dễ dãi ít hư.

Sách in sáng, tình từ, Kim Túy,

Tự điển cùng Sơ ký Đại nam.

Tuần tra Pháp lệ, dạy kham,

Cách thi hành án, thiệp làm rất hay.

Thước, viết nghiên sáng dày đủ bang.

Thiếu chi đầu giấy láng, mực ngời;

Chức trao, nào Phải những lời.

Sang chơi 4 chuyển xin mời các ông

Tuy vật liệu, nay không dễ đủ,

Bồn quán nào dám phụ ý ai,

Khó nhọc thử mấy chẳng nãi,

Miếng cho đẹp dạ Quý-ngài là hơn.

An-Hà An Quán Bđ Saintenoy Can-thơ.

Cantho.— Imp. de Le Grand, TRẦN ĐẮC-NGHĨA